

PFAM: Eines per investigar relacions seqüència-estructura-funció de proteïnes

- Eines per investigar relacions seqüència-estructura-funció de proteïnes
 - Cerques de semblança
 - Models de Markov ocults (HMM de perfil)
 - PFAM
 - Què és Pfam?
 - Per què necessitem Pfam?
 - Què podem fer amb Pfam?
 - Famílies i clans Pfam
 - 1) Domini:
 - 2) Família:
 - 3) Repetiu:
 - 4) Motiu:
 - 5) Bobina enrotllada (*coiled-coil*):
 - 6) Desordenat:
 - Què és un clan Pfam?
 - Com començar amb Pfam
 - Cerca i visualització de dades: seqüència
 - Visualització dels resultats
 - Què vol dir la representació gràfica?
 - Comparant la vostra seqüència amb models familiars
 - Cerca i visualització de dades: famílies

Cerques de semblança

La cerca en bases de dades s'utilitza àmpliament en bioinformàtica i hi ha diverses maneres diferents per fer cerques en bases de dades de proteïnes. Per exemple, algorismes d'alineació com BLAST [Altschul et al., 1990] i Smith-Waterman [Smith i Waterman, 1981] comparen dues seqüències i determinen la seva semblances per associació d'una única puntuació per a cada substitució donada d'un aminoàcid amb un altre utilitzant matrius de substitució estàndard i

puntuacions de penalització per bretxa. Aquest tipus de seqüències- les comparacions per parelles basades en calculen la similitud entre dues seqüències per identificar-ne parts significatives. Que dues seqüències es considerin similars a un nivell significatiu, indica compartides propietats biològiques com origen evolutiu comú, estructura molecular similar i similar funcionalitat. Com que les posicions específiques i els aminoàcids específics poden no tenir necessàriament la mateixa conservació, pot ser millor cercar la família o semblança de domini en lloc de cercar semblança de seqüència. Pot ser més beneficiós cercar per a la similitud utilitzant puntuacions de substitució que reflecteixin les freqüències de les posicions dels aminoàcids individuals de moltes seqüències en un domini, en lloc d'utilitzar puntuacions de substitució estàndard que reflecteixin només una substituint l'aminoàcid per un altre, un a un al llarg de les seqüències buscades.

Models de Markov ocults (HMM de perfil)

“Un model de Markov ocult descriu una distribució de probabilitat sobre un nombre potencialment infinit de seqüències” [Eddy, 1998]. Un perfil HMM conté estats per a la concordança, inserció i supressió que s'utilitzen per modelar una família de seqüències. Cada estat del model té distribucions de probabilitat i cada transició té a probabilitat. Per tant, si teniu un aminoàcid representat habitualment en una posició determinada del l'alineació de múltiples seqüències obté una puntuació més alta. També possibilita assignar puntuacions insercions i supressions en posicions específiques. Es compara una seqüència amb el model mitjançant l'assignació els residus de la seqüència als estats de l'HMM. La puntuació resultant és una probabilitat per a la seqüència que s'ha de relacionar amb el model donat i la probabilitat s'utilitza per trobar un valor e per el partit.

La idea d'utilitzar HMM de perfil per a la cerca de bases de dades és comparar una seqüència amb un model estadístic que descriu una família o un patró de seqüències (contrari a una simple comparació d'un sol aminoàcid de dues seqüències). Comparant una seqüència amb un model estadístic es pot obtenir alguna informació addicional. Per exemple * algunes posicions poden conservar-se per a residus específics, mentre que altres ja són considerables variacions; * algunes posicions poden haver estat eliminades sense afectar la funcionalitat mentre que altres posicions són essencials; * les insercions poden ser acceptables en algunes posicions, mentre no ser-ho a altres.

PFAM

Què és Pfam?

(Traduït i adaptat del [PFAM quick Tour](#) de l'[European Bioinformatics Institute](#) (EMBL-EBI))

Les proteïnes generalment tenen una o més regions funcionals, que comunment s'anomenen “dominis”. La presència de diferents dominis en diferents combinacions sobre diferents proteïnes dóna lloc al variat repertori funcional que es troba a la natura. La identificació dels dominis presents en una proteïna pot proporcionar una visió de la seva funció. **Pfam** és una base de dades d'aquestes unitats evolutives conservades.

Cada entrada de Pfam està representada per un conjunt de seqüències alineades amb la seva representació probabilística, anomenada perfil de model de Markov (HMM) ocult. El perfil HMM s'entrena en un petit conjunt representatiu de seqüències alineades que se sap que pertanyen a la família (l'alineació “llavor”). Després, aquest model s'utilitza per cercar exhaustivament en una gran base de dades de seqüències (per exemple, [UniProtKB](#)) per trobar totes les seqüències homòlogues. Aquelles seqüències que són significativament similars al model s'alineen amb el perfil HMM per tal de proporcionar l'alineació completa.

Les entrades relacionades de Pfam es poden agrupar en conjunts, etiquetats com a “Clans”. Normalment són superfamílies grans i divergents, on un únic perfil HMM és insuficient per capturar tots els membres d'una seqüència.

Per què necessitem Pfam?

La nostra capacitat de generar dades de seqüències supera amb escreix la velocitat a la qual podem caracteritzar funcionalment les seqüències experimentalment. Per tant, es necessiten mètodes computacionals per ajudar a identificar regions de semblança entre seqüències. La concordança de seqüències amb una entrada de Pfam ens permet transferir la informació funcional d'una seqüència caracteritzada experimentalment a seqüències no caracteritzades a la mateixa entrada. Pfam proporciona una anotació completa per a cada entrada.

Què podem fer amb Pfam?

Amb Pfam podem:

- cercar la vostra proteïna o seqüència d'ADN amb els models existents;
- explorar les famílies i clans;
- recuperar anotacions de text sobre qualsevol família/entrada determinada;
- veure alineacions múltiples de seqüències d'una família o clan;
- veure les relacions entre les famílies d'un clan;
- veure informació sobre l'estructura de proteïnes en el context d'una família;
- veure les famílies segons la seva dispersió taxonòmica;
- cercar la base de dades per paraules clau.

Famílies i clans Pfam

Les entrades de Pfam es classifiquen en sis categories diferents, segons la longitud i la naturalesa de les regions de seqüència incloses a l'entrada:

1) Domini:

Col·lecció de regions de seqüències relacionades que formen una unitat estructural diferent.

2) Família:

Col·lecció de regions de seqüències relacionades que poden contenir un o més dominis, però on no hi ha proves suficients per donar suport a la subdivisió.

3) Repetiu:

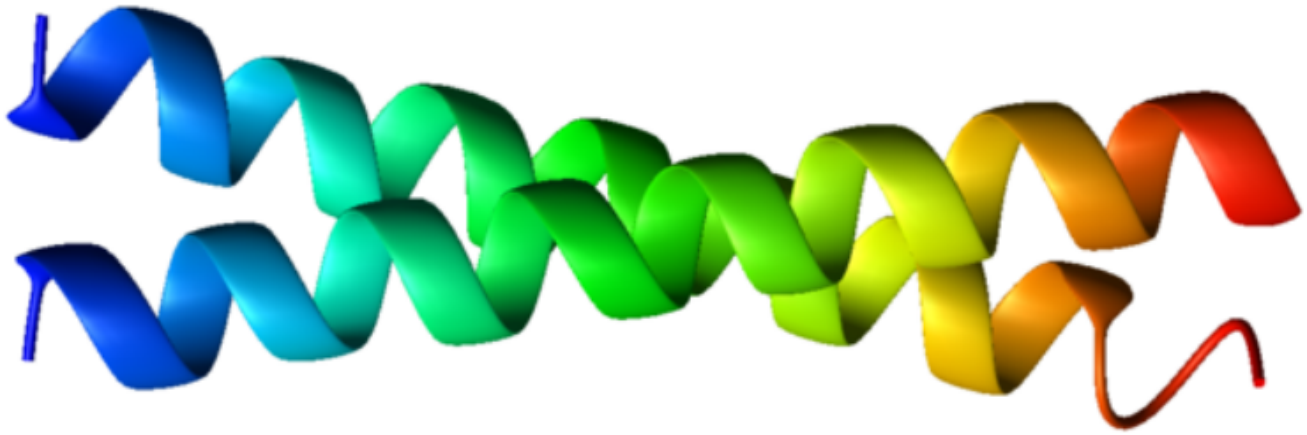
Una unitat curta que és inestable aïlladament però que forma una estructura estable quan hi ha diverses còpies.

4) Motiu:

Una unitat curta que té un paper diferent, per exemple l'enllaç d'un ió metàl·lic.

5) Bobina enrotllada (*coiled-coil*):

Regions d'una proteïna que formen hèlixs alfa que s'alineen entre si per formar una estructura distintiva anomenada bobina enrotllada.

GCN4 Leucine zipper; exemple clàssic de coiled-coil ([PDB:1ZIK](#))

6) Desordenat:

Regions de proteïnes que estan inherentment desordenades però tenen conservació de seqüències.

Què és un clan Pfam?

Les entrades Pfam relacionades s'agrupen en clans. La relació entre famílies d'un clan es pot definir per:

- semblança de seqüències (tot i que encara prové d'un avantpassat comú);
- semblança d'estructures tridimensionals conegudes;
- semblança funcional;
- semblança entre els seus HMM de perfil, tal com determinen algorismes com HHsearch.

Com començar amb Pfam

Pfam inclou pàgines separades per a cadascun dels tipus de dades següents:

- família
- clan
- seqüència
- estructura
- proteoma complet

Podeu consultar cadascuna de les pàgines anteriors utilitzant l'accés o el nom de l'entitat, o cercant paraules clau relacionades.

Pfam 35.0 (November 2021, 19632 entries)

The Pfam database is a large collection of protein families, each represented by **multiple sequence alignments** and **hidden Markov models (HMMs)**. [More...](#)

QUICK LINKS	YOU CAN FIND DATA IN PFAM IN VARIOUS WAYS...
SEQUENCE SEARCH	Analyze your protein sequence for Pfam matches
VIEW A PFAM ENTRY	View Pfam annotation and alignments
VIEW A CLAN	See groups of related entries
VIEW A SEQUENCE	Look at the domain organisation of a protein sequence
VIEW A STRUCTURE	Find the domains on a PDB structure
KEYWORD SEARCH	Query Pfam by keywords
JUMP TO	<div><input type="text" value="Enter any accession or ID"/> <input type="button" value="Go"/> <input type="button" value="Example"/></div> <p>Enter any type of accession or ID to jump to the page for a Pfam entry or clan, UniProt sequence, PDB structure, etc.</p> <p>Or view the help pages for more information</p>

Selector principal a PFAM

Hi ha una sèrie d'“enllaços ràpids” disponibles a la pàgina d'inici de Pfam que us permeten consultar la base de dades mitjançant diversos mètodes diferents. Si feu clic a qualsevol dels enllaços ràpids s'obrirà un quadre de diàleg per a aquest tipus de cerca en particular. Aquests inclouen: un nom de proteïna o accés (p. ex. VAV_HUMAN), un nom de família Pfam o accés (p. ex. PF00571), un nom de clan o accés (p. ex. ENTH_VHS), una accés PDB (p. ex. 2abl) o paraules clau (p. ex. 'RNA binding'). Es donen exemples addicionals sota cada encapçalament del lloc web.

Hi ha una opció per navegar pel contingut de la base de dades mitjançant la pestanya “Browser” a la part superior de la pàgina . Dins d'aquesta pàgina, les dades estan ordenades alfabèticament per “família”, “clan” o “proteoma”.

També hi ha l'opció de cercar per paraules clau mitjançant el quadre de cerca de paraules clau, que es pot trobar a l'extrem superior dret de cada pàgina.

Cerca i visualització de dades: seqüència

Si feu clic a la pestanya “[Search](#)” a la part superior de la pàgina d'inici s'obre la pàgina “Cerca

Pfam”, amb diverses opcions de cerca enumerades a la part esquerra. Un dels usos més valuosos de Pfam és trobar quina família (o famílies) coincideix amb una seqüència i, per tant, *quina pot ser la seva funció potencial*.

Podeu fer-ho enganxant una seqüència en format FASTA (proteïna o ADN) al quadre de diàleg de la seqüència. Això compara la seqüència enviada amb la base de dades Pfam utilitzant el valor E per defecte que es mostra (el valor mostrat a la pàgina és l'òptim per a evitar falsos positius).

EMBL-EBI

HOME | SEARCH | BROWSE | FTP | HELP | ABOUT

Pfam

keyword search Go

Search Pfam

Sequence

Batch search

Keyword

Domain architecture

Taxonomy

Jump to...
enter ID/acc Go

Sequence search

The internal search feature on this website will be switched off soon, so we recommend you run your searches using [PfamScan](#).
Alternatively, you can run your searches on the [HMMER website](#) or using [InterProScan](#). These services are actively maintained, and they provide searches against other databases in addition to Pfam.

Find Pfam families within your sequence of interest. Paste your **protein** or **DNA** sequence into the box below to have it searched for matching Pfam families. [More...](#)

Sequence

Protein sequence options

Cut-off ☐ Gathering threshold ☒ Use E-value

E-value

Submit Reset Example protein sequence Example DNA sequence

Cerca de PFAM [per seqüència](#)

Cercarem aquesta seqüència:

>proteïna_X

MLRRDFIKLTAALGAASALPLWSRAAWAADRPALVPVPLLTTPDAQGKIALALQAGETRWLPGAATKTWGF
NGALLGPAVKLQRGQPVTVDIKNSLAEASTVHWHGLEIPGDVDGGPQALIHGATRTVNFTVDQPAATCW
FHPHTHGKTGSQVMMGLAGLVLEDEESAKLPLPKTWGQDDIPVILQDKRLGKDAQIEYRLDVMSAAVGV
FGDRMFTNGAQYPQHLAPRGWLRRLRFLNGCNARSLNLAASDNRPLYVIASDGGFLAEPVKLTLPMLMGE
RFEVLVDASDGKAFDIVTLPVKQMGMTLAPFDQALPVLRIQPSLAQGIKTMPSLVKLPTLPATTGIQER
WLQLMMDPQLDMLGMQALMDRYGHQAMAGMSMNHGAPGGADMKGMEKGMQSMDHGNMKGMEKGMQGMMD
HGNMGNMGNMKGMDHGNMAGMDHGAQKGAKPFDSSHGNMINGKAFDMNKPMPFAAKRGQYEKWTISGEGD
MMLHPFHIHGTQFRILSENGKPPAAHRSGWKDTVRVEGWRSEVLVRFDHPASSEHAYMAHCHLLEHEDTG
MMMGFTVAD

Visualització dels resultats

Com es demostra a continuació, aquesta seqüència té coincidències significatives amb tres famílies diferents al llarg de la seva longitud.

EMBL-EBI

HOME | SEARCH | BROWSE | FTP | HELP | ABOUT

Pfam

keyword search Go

Sequence search results

[Show](#) the detailed description of this results page.

We found **4** Pfam-A matches to your search sequence (**3** significant and **1** insignificant)

[Show](#) the search options and sequence that you submitted.

[Return](#) to the search form to look for Pfam domains on a new sequence.

Significant Pfam-A Matches

[Show](#) or [hide](#) all alignments.

Family	Description	Entry type	Clan	Envelope		Alignment		HMM		HMM length	Bit score	E-value	Predicted active sites	Show/hide alignment
				Start	End	Start	End	From	To					
Cu-oxidase_3	Multicopper oxidase	Domain	CL0026	52	168	61	167	11	118	119	103.6	7.0e-30	n/a	Show
Cu-oxidase_2	Multicopper oxidase	Domain	CL0026	434	569	456	568	23	134	137	91.1	5.4e-26	n/a	Show
Cu-oxidase	Multicopper oxidase	Domain	CL0026	194	313	227	298	65	135	159	23.3	6.1e-05	n/a	Show

Insignificant Pfam-A Matches

[Show](#) or [hide](#) all alignments.

Family	Description	Entry type	Clan	Envelope		Alignment		HMM		HMM length	Bit score	E-value	Predicted active sites	Show/hide alignment
				Start	End	Start	End	From	To					
TAT_signal	TAT (twin-arginine translocation) pathwa...	Motif	CL0300	3	25	3	23	4	24	26	20.9	0.00025	n/a	Show

Resultats de la cerca per seqüència a PFAM

La columna Família mostra quines famílies Pfam es troben a la seqüència consultada. Els *E-value* i els *Bit-score* indiquen la importància dels resultats. Els detalls dels residus que pertanyen a cada família estan disponibles a l'opció “Show” que mostra l'alineació entre la consulta i l'HMM

Què vol dir la representació gràfica?

Comparant la vostra seqüència amb models familiars

Show or hide all alignments.

Podeu fer clic als noms o a les icones de la família/domini per redirigir a la pàgina de la família. A la pàgina familiar es descriu informació sobre l'estructura, la funció i la relació amb altres famílies. Les referències bibliogràfiques també es proporcionen a la part inferior de cada secció, vegeu un exemple a la secció següent.

Cerca i visualització de dades: famílies

Les pàgines de la família contenen totes les dades relatives a qualsevol entrada en particular. Tingueu en compte que ens referim a això com a “pàgina de la família”, però pot ser qualsevol tipus d’entrada, inclòs domini, motiu, repetició, etc.

[Eddy, 1998] Eddy, S. (1998). Profile hidden Markov models. *Bioinformatics*, 14:755–763.